

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lutego 2015r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Marek Szymanowski (spr.)

Sędziowie: SA Maryla Pannert

SA Dorota Elżbieta Zarzecka

Protokolant: Agnieszka Charkiewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 lutego 2015 r. w B.

sprawy z odwołania W. Z.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B.

o prawo do odsetek

na skutek apelacji wnioskodawcy W. Z.

od wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku V Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 7 kwietnia 2014 r. sygn. akt V U 1941/13

I. zmienia zaskarżony wyrok i poprzedzającą go decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. z dnia 11 października 2013 r. (...) w ten sposób, że przyznaje W. Z. prawo do odsetek od emerytury przyznanej mu prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie III AUa 945/11 - za okres od 26 września 2013 r. do 11 października 2013 r.;

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. znosi wzajemnie koszty procesu.

sygn. akt III AUa 1357/14

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w B. decyzją z dnia 11 października 2013 r. odmówił W. Z. przyznania odsetek ustawowych od przyznanego mu świadczenia emerytalnego. W uzasadnieniu decyzji organ wskazał, że prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 13 czerwca 2013 r. wpłynął do Oddziału ZUS w dniu 26 września 2013 r. Decyzją z dnia 11 października 2013 r. organ rentowy wykonując ww. wyrok przyznał prawo do emerytury od dnia 2 czerwca 2009 r. ZUS stwierdził, że wydał decyzję w sprawie prawa do świadczenia zgodnie z art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych tj. w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Za ostatnią okoliczność niezbędną do wydania decyzji organ rentowy uznał oświadczenie wnioskodawcy złożone w dniu 2 października 2013 r.

Wnioskodawca W. Z. wywiódł odwołanie od tej decyzji zarzucając naruszenie prawa materialnego, a w szczególności art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych oraz art. 118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wnosił o przyznania odsetek za okres zwłoki w wypłacie mu świadczenia emerytalnego, za okres od dnia 02 czerwca 2009 roku do dnia wypłaty świadczenia. Jego zdaniem oświadczenie, na które powołuje się organ rentowy nie jest dokumentem, który musiał powstać dopiero w dniu 2 października 2013 r. i stwierdza ono okoliczności znane już Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych.

Wyrokiem z dnia 7 kwietnia 2014 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku odwołanie oddalił. Sąd Okręgowy ustalił, iż W. Z. w dniu 23 czerwca 2009 r. złożył wniosek o przyznanie mu emerytury do ZUS III Oddział w W. Inspektorat w P.. Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 13 lipca 2009 r. wydaną na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z FUS odmówił prawa do świadczenia, uznając za udowodnione łącznie 28 lat, 9 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Natomiast nie uznał wskazanych okresów pracy w warunkach szczególnych i stwierdził, że wnioskodawca nie udowodnił wymaganego okresu pracy w szczególnych warunkach. Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sygn. akt XIV U 3385/09 zmienił decyzję z 13 lipca 2009 roku i przyznał W. Z. prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 roku zmienił wyrok Sądu Okręgowego w ten sposób, że przyznał W. Z. prawo do emerytury od dnia 02 czerwca 2009 roku.

Przedmiotowy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynął do ZUS III Oddział w W. wraz z aktami w dniu 26 sierpnia 2013 r. (k:81, 88 akt emerytalnych). W dniu 05 września 2013 roku ZUS III Oddział w W. przekazał prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wraz z aktami ZUS dotyczącymi wnioskodawcy do wykonania Wydziałowi Świadczeń Emerytalno-Rentowych - 4 Inspektoratu w P.. W dniu 09 września 2013 roku W. Z. złożył do (...) Oddział w B. wniosek o ustalenie wysokości emerytury w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz wypłaty świadczenia z odsetkami. Do wniosku dołączył odpis powyższego wyroku. Wniosek ten został następnie przekazany do III Oddziału ZUS w W., doręczony 16 września 2013 roku (k:90 akt ZUS). Następnie wniosek wraz z aktami ZUS został ponownie przekazany celem ustalenia wysokości emerytury Oddziałowi ZUS w B. zgodnie z przynależnością terytorialną według miejsca zamieszkania wnioskodawcy (data wpływu do Oddziału ZUS w B. - 25.09.2013r. - k:96). W dniu 02 października 2013 roku W. Z. złożył oświadczenie o pobieraniu zasiłku przedemerytalnego i niepozostawaniu w zatrudnieniu - k:99. Decyzją z dnia 11 października 2013 r. organ rentowy wykonując prawomocny wyrok sądu z dnia 13 czerwca 2013 r. przyznał prawo do emerytury W. Z. od dnia 2 czerwca 2009 r. Jednocześnie na poczet wyrównania świadczenia za okres od dnia 2 czerwca 2009 r. do dnia 31 października 2013 r. w kwocie 131.040,62 zł organ rentowy zaliczył kwotę 68.240,09 zł z tytułu płaconego świadczenia przedemerytalnego (k. 104). Natomiast decyzją z 11 października 2013 roku odmówił prawa do odsetek od dnia 2 czerwca 2009 r. wskazując, że nie został przekroczony 30 dniowy termin od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji do daty wydania decyzji wykonującej prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Za ostatnią okoliczność niezbędną do wydania decyzji organ rentowy uznał oświadczenia wnioskodawcy złożone w dniu 2 października 2013 r. o tym, że nie pracował i pobierał zasiłek przedemerytalny.

Sąd Okręgowy odwołał się do art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych - zgodnie z którym, jeżeli w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Przepis art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pozostaje w bezpośrednim związku z art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, zgodnie, z którym organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Uzupełnieniem treści art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest art.

118 ust. 1a tej ustawy, który stanowi, że w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Sąd Okręgowy nawiązując do interpretacji Trybunału Konstytucyjnego, przyjętej w wyroku z dnia 11 września 2007 r., sygn. akt P 11/07 wskazał, iż normę wyrażoną w art. 118 ust. 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS należy odczytać w następujący sposób: za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji w sprawie świadczenia rentowego lub emerytalnego uznaje się dzień wpływu do organu rentowego prawomocnego orzeczenia sądu ustalającego prawo do tego świadczenia, o ile za nieustalenie tych okoliczności we wcześniejszym terminie nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy. Jeżeli odpowiedzialność leży po stronie organu rentowego, termin do wydania decyzji i wypłaty świadczenia powinien być liczony od wcześniejszej daty, w której organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był wydać decyzję, a ubezpieczony powinien mieć prawo do odsetek za stosowny okres. Termin ten powinien być liczony od dnia doręczenia wyroku sądu tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (np. błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy), termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia.

Zdaniem Sądu Okręgowego z analizy akt sprawy XIV U 3385/09 Sądu Okręgowego w Warszawie wynika jednoznacznie, że prawo do świadczenia emerytalnego zostało ustalone W. Z. od 01 czerwca 2009 roku wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 23 marca 2011 roku. Sąd Apelacyjny w Warszawie zmienił powyższy wyrok jedynie w części dotyczącej daty, od której należało przyznać emeryturę, tj. od 02 czerwca 2009 roku w pozostałej części natomiast oddalił apelację ZUS. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy w Warszawie zostało poprzedzone przeprowadzeniem obszernego postępowania dowodowego w sprawie XIV U 3385/09, w którym Sąd ten przeprowadził dowód z zeznań świadków, dokumentów oraz z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na okoliczność ustalenia pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach w spornych okresach oraz prawa odwołującego do emerytury. Również Sąd Apelacyjny w Warszawie przeprowadził uzupełniające postępowanie dowodowe, dopuszczając dowód z zeznań świadków oraz dowód z pisemnej i ustnej opinii uzupełniającej biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Stąd też zasadnym jest przyjęcie, że dopiero na etapie postępowania apelacyjnego doszło do ostatecznego ustalenia uprawnień odwołującego się do świadczenia emerytalnego. Z uwagi na ograniczenia co do środków dowodowych występujące w postępowaniu przed organem rentowym ZUS nie miał możliwości przeprowadzenia wyżej wskazanych dowodów.

W związku z powyższym, w ocenie Sądu Okręgowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie może ponosić odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Należało, zatem stwierdzić, że opóźnienie w wydaniu decyzji o prawie do emerytury w stosunku do daty przyznania świadczenia nastąpiło z przyczyn, które są niezależne od organu rentowego.

Istotne znaczenie miał również fakt, że wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wraz z aktami ZUS wpłynął w dniu 26 sierpnia 2013 roku do ZUS III Oddział w W., a następnie celem wykonania wyroku w dniu 05 września 2013 roku do Inspektoratu w P. jako właściwych terytorialnie organów. Następnie akta z wyrokiem oraz wnioski W. Z. o ustalenie wysokości emerytury zostały doręczone w dniu 25 września 2013 roku (...) Oddział w B.. Podkreślenia wymaga fakt, iż bez akt emerytalnych i kapitału początkowego, których (...) Oddział w B. wcześniej nie posiadał, nie miał możliwości wyliczenia wysokości należnej emerytury, tym bardziej, że z wyrównania należało odliczyć pobrane świadczenia przedemerytalne. Ponadto zdaniem Sądu Okręgowego rację ma Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazując, iż żądanie od odwołującego aktualnego oświadczenia potwierdzającego ewentualne jego zatrudnienie było konieczne, ponieważ gdyby wnioskodawca był zatrudniony to wypłata emerytury mogłaby podlegać zawieszeniu chociażby z

uwagi na osiągnięty przychód lub na zasadzie art. 103a ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Takie oświadczenie zostało złożone 2 października 2013 r., co jest bezsporne między stronami. Z tych przyczyn Sąd Okręgowy odwołał na zasadzie art. 477¹⁴ k.p.c. oddalił.

We wniesionej od tego wyroku apelacji W. Z. zaskarżył wyrok w całości i zarzucił naruszenie prawa materialnego:

1. art. 85 ust. 1 ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń

społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr. 205 poz. 1585) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie w wypłacie świadczenia albowiem dokument w postaci oświadczenia o niepozostawaniu w stosunku pracy został przedłożony dopiero w dniu 02/10.2013 r. podczas gdy okoliczności przedmiotowej sprawy wskazują na zawinioną odmowę wypłaty świadczenia a termin złożenia przedmiotowego dokumentu nie miał wpływu na przyznanie świadczenia i datę jego wypłaty;

2. art. 118 ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach Funduszu

Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2009 r. Nr 153, poz. 1227) poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, polegające na błędnym przyjęciu, że w realiach niniejszej

sprawy, w związku z toczącym się uprzednio postępowaniem w przedmiocie przyznania prawa do emerytury, za ostatnią okoliczność niezbędną do wydania decyzji należy uznać datę wpływu do ZUS oświadczenia o niepozostawaniu w stosunku pracy, podczas gdy za datę tą należy uznać dzień 02.09.2009 r.

Wskazując na powyższe skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez przyznanie mu odsetek ustawowych od wypłaconej mu emerytury za okres od dnia **02.06.2009 r. do dnia 31.10.2013 r.** ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i poprzedzającej go decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania - zasądzenie stosownych kosztów zastępstwa za postępowanie przed sądem drugiej instancji według norm prawem przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje

Apelacja jest zasadna tylko w części.

W apelacji nie podniesiono zarzutów naruszenia prawa procesowego co oznacza, iż Sąd Apelacyjny bierze za podstawę swego rozstrzygnięcia stan faktyczny ustalony przez Sąd Okręgowy. Jak wiadomo w świetle utrwalonego orzecznictwa Sąd odwoławczy rozpoznający apelację związany jest zarzutami prawa procesowego, za wyjątkiem nieważności postępowania, którą w granicach zaskarżenia uwzględnić winien z urzędu. Z urzędu uwzględnić również stwierdzone przez siebie naruszenie prawa materialnego (por. uchwała Sądu Najwyższego 7 sędziów - zasada prawna z dnia 31 stycznia 2008 r. III CZP 49/07 OSNC 2008/6/55, Prok.i Pr.-wkl. (...), Biul.SN 2008/1/13, Wspólnota (...)). Od razu trzeba też wskazać, iż ustalenia faktyczne Sądu Okręgowego są wystarczające do zastosowania prawa materialnego. W ich świetle W. Z. w dniu 23 czerwca 2009 r. złożył wniosek o przyznanie mu emerytury do ZUS III Oddział w W. Inspektorat w P., co do którego to wniosku Zakład Ubezpieczeń Społecznych decyzją z dnia 13 lipca 2009 r. wydał decyzję odmowną uznając, iż wnioskodawca posiada łączny staż ubezpieczeniowy w wymiarze 28 lat, 9 miesięcy i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych, jednakże organ zakwestionował posiadanie przez niego wystarczającego do nabycia prawa (15 lat) okres pracy w szczególnych warunkach. W związku z odwołaniem wnioskodawcy Sąd Okręgowy w Warszawie wyrokiem z dnia 23 marca 2011 r. w sprawie sygn. akt XIV U 3385/09 zmienił decyzję z 13 lipca 2009 roku i przyznał W. Z. prawo do emerytury od dnia 1 czerwca 2009 r., a w związku z apelacją organu rentowego Sąd Apelacyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 13 czerwca 2013 roku zmienił wyrok Sądu Okręgowego o tyle, że przyznał W. Z. prawo do emerytury od dnia 02 czerwca 2009 roku. Przedmiotowy wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynął do ZUS III Oddział w W. wraz z aktami w dniu 26 sierpnia 2013 r. (k:81, 88 akt emerytalnych). W dniu 05 września 2013 roku ZUS III Oddział w W. przekazał prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wraz z aktami

ZUS dotyczącymi wnioskodawcy do wykonania Wydziałowi Świadczeń Emerytalno-Rentowych - 4 Inspektoratu w P.. W dniu 09 września 2013 roku W. Z. złożył do (...) Oddział w B. wniosek o ustalenie wysokości emerytury w związku z prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz wypłaty świadczenia z odsetkami. Do wniosku dołączył odpis powyższego wyroku. Wniosek ten został następnie przekazany do III Oddziału ZUS w W., doręczony 16 września 2013 roku (k:90 akt ZUS). Następnie wniosek wraz z aktami ZUS został ponownie przekazany celem ustalenia wysokości emerytury Oddziałowi ZUS w B. zgodnie z przynależnością terytorialną według miejsca zamieszkania wnioskodawcy (data wpływu do Oddziału ZUS w B. - 25.09.2013r. - k:96). W dniu 02 października 2013 roku W. Z. złożył oświadczenie o pobieraniu zasiłku przedemerytalnego i niepozostawaniu w zatrudnieniu - k:99. Decyzją z dnia 11 października 2013 r. organ rentowy wykonując prawomocny wyrok Sądu z dnia 13 czerwca 2013 r. przyznał prawo do emerytury W. Z. od dnia 2 czerwca 2009 r. Jednocześnie na poczet wyrównania świadczenia za okres od dnia 2 czerwca 2009 r. do dnia 31 października 2013 r. w kwocie 131.040,62 zł organ rentowy zaliczył kwotę 68.240,09 zł z tytułu płaconego świadczenia przedemerytalnego (k. 104). Natomiast inną decyzją z 11 października 2013 roku (której dotyczy niniejsze postępowanie) odmówił prawa do odsetek od dnia 2 czerwca 2009 r. wskazując, że nie został przekroczony 30 dniowy termin od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji do daty wydania decyzji wyłamującej prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie. Za ostatnią okoliczność niezbędną do wydania decyzji organ rentowy uznał oświadczenia wnioskodawcy złożone w dniu 2 października 2013 r. o tym, że nie pracował i pobierał zasiłek przedemerytalny. Sąd Apelacyjny akceptuje w pełni powyższe ustalenia faktyczne i przyjmuje za podstawę również swego orzeczenia, zwłaszcza wobec braku w apelacji zarzutów naruszenia prawa procesowego. Poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia są precyzyjne i mają przy tym oparcie w materiale dowodowym. Nie zachodzi też w sprawie sytuacja, w której można byłby przyjąć, iż naruszenie prawa materialnego polegało na jego zastosowaniu go do niewystarczająco precyzyjnie ustalonego stanu faktycznego (por. w tym zakresie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 listopada 2011 r. I UK 164/11, LEX nr 1135989, wyrok z dnia 29 listopada 2002 r., IV KKN 1532/00, LEX nr 78323, postanowienie z dnia 11 marca 2003 r., V CKN 1825/00, Biuletyn SN-Izba Cywilna 2003 nr 12).

Sąd Apelacyjny dokonał natomiast nieco odmiennej oceny prawnej powyższych ustaleń faktycznych w aspekcie przepisów prawa materialnego. Jak wiadomo zgodnie z art. 118 ust. 1. ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. : Dz.U. z 2013r., poz.1440) Art. 118. 1. Organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji. Zgodnie z ust. 1a. tegoż artykułu w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego, jeżeli organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za nieustalenie ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji. Organ odwoławczy, wydając orzeczenie, stwierdza odpowiedzialność organu rentowego.

Sąd Apelacyjny podziela wywód Sądu Okręgowego co do tego, iż analiza akt sprawy XIV U 3385/09 Sądu Okręgowego w Warszawie prowadzi do wniosku, iż organ rentowy miał podstawy do wydania decyzji odmownej, albowiem w toku postępowania przed tym organem wnioskodawca nie wykazał okresu pracy w szczególnych warunkach, a jak wiadomo organ rentowy wiązany jest w postępowaniu, w którym jest gospodarzem dowodami, w oparciu o które może przyjąć określony fakty za wykazane. Wydanie wyroku przez Sąd Okręgowy w Warszawie zostało poprzedzone przeprowadzeniem obszernego postępowania dowodowego w sprawie XIV U 3385/09, w którym Sąd ten przeprowadził dowód z zeznań świadków, dokumentów oraz z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na okoliczność ustalenia pracy wnioskodawcy w szczególnych warunkach w spornych okresach oraz prawa odwołującego do emerytury. Również Sąd Apelacyjny w Warszawie przeprowadził uzupełniające postępowanie dowodowe (k.136 ,155,168,186,199,221) dopuszczając dowód z zeznań świadków oraz dowód z pisemnej i ustnej opinii uzupełniającej biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Trafny jest w tych okolicznościach wniosek Sądu Okręgowego, że dopiero na etapie postępowania apelacyjnego doszło do ostatecznego ustalenia uprawnień odwołującego się do świadczenia emerytalnego i to w oparciu o dowody, których nie mógł sam przeprowadzić. Trzeba jednoznacznie stwierdzić, iż organ rentowy jest nie tylko uprawniony do weryfikacji wniosków o świadczenia pod kątem wystarczającego wykazania ich przesłanek, co jest to jego obowiązkiem, jako organu, które w pierwszej

kolejności stwierdza spełnienie przesłanek nabycia prawa do świadczenia. Trzeba przy tym pamiętać, iż w świetle aktualnego orzecznictwa Europejskiego Trybunału Prawa Człowieka w S. i Sądu Najwyższego - nawet wadliwe przyznane świadczenia (bez spełnienia przesłanek) czyni bardzo trudnym późniejsze naprawienie tego błędu poprzez jego odebranie w aspekcie regulacji art.114 ust.1 ustawy, po utracie mocy przez ust 1a tego artykułu. Stąd zdaniem Sądu Apelacyjnego nie można z jednej storn wymagać od organu szybkiej i bezkrytycznej oceny wniosków o świadczenia, a z drugiej blokować mu możliwość weryfikacji wadliwe przyznanych świadczeń, zwłaszcza, iż w przypadku wielu świadczeń koniecznym jest przeprowadzenie postępowania dowodowego, przy użyciu wszystkich środków dowodowych, co możliwe jest dopiero w postępowaniu przed Sądem.

W przypadku wnioskodawcy, organ rentowy nie naruszył prawa wydając decyzję odmowną i nie ponosi odpowiedzialności za to, że doszło do dwuinstancyjnego postępowania sądowego. Takiej odpowiedzialności nie przypisał mu również Sąd Okręgowy przyznając prawo do świadczenia (nie zawarł żadnego rozstrzygnięcia w tym przedmiocie). W świetle powyższego wyводу nie ulega wątpliwości, iż w tej sytuacji 30 dniowy termin o którym mowa w art.118 ust. 1 ustawy winien być liczony nie wcześniej, niż od dnia wpływu prawomocnego orzeczenia Sądu Apelacyjnego do organu rentowego.

Sąd Apelacyjny jednak odmiennie ocenia dalsze czynności organu podjęte w wykonaniu prawomocnego wyroku. W tym zakresie istotnym jest, iż prawomocny wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wpłynął do ZUS III Oddział w W. wraz z aktami w dniu 26 sierpnia 2013 r. (k. 81, 88 akt emerytalnych). Od tego momentu zdaniem Sądu Apelacyjnego rozpoczął bieg 30 dniowy termin, o którym mowa w art. 118 ust. 1 ustawy. W ocenie Sądu Apelacyjnego nie ma znaczenia w sprawie okoliczność, iż wyrok wpłynął do innego oddziału niż ten, który ostatecznie ustalił wysokość świadczenia. Problem wewnętrznej organizacji i podziału kompetencji między poszczególne komórki organu rentowego nie może bowiem sam przez się usprawiedliwiać opóźnień w wykonaniu prawomocnego wyroku, bowiem art.118 ust.1 ustawy traktuje organ rentowy jako całość. Jeżeli zatem nawet zachodzi potrzeba współpracy między poszczególnymi oddziałami czy komórkami ZUS, to współpraca ta nie może prowadzić do przekroczenia 30 dniowego terminu na wydanie decyzji rozstrzygającej o świadczeniu, w tym przypadku wykonującej prawomocny wyrok. W konsekwencji powyższego Sąd Apelacyjny stoi stanowisku, iż skoro wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie wraz z aktami ZUS wpłynął do Oddziału w dniu 26 sierpnia 2013 r. to z tym dniem rozpoczął bieg 30 dniowy termin do wydania decyzji ustalającej wysokość świadczenia wnioskodawcy. Sąd Apelacyjny odmiennie też ocenia okoliczność żądania od wnioskodawcy oświadczenia w przedmiocie pobierania świadczenia przedemerytalnego oraz nie podejmowania zatrudnienia. Po pierwsze informacje te organ rentowy posiadał już od momentu złożenia wniosku o emeryturę z 23 czerwca 2009 r., gdzie wnioskodawca w punkcie III tego wniosku (k.2-3 a.r.) informował o świadczeniu przedemerytalnym oraz o tym, że nie pozostaje w stosunku pracy. Nadto z akt dotyczących świadczenia przedemerytalnego wynika, iż kilka miesięcy po złożeniu wniosku organ rentowy informował wnioskodawcę o nowym numerze tego świadczenia (pismo z dnia 23.10.2009 r. k. 62 tych akt rentowych). Po drugie jeżeli organ chciał uaktualnić powyższe informacje, to mógł to uczynić nawet bez oświadczenia wnioskodawcy, korzystając ze swoich zasobów z zebranymi danymi dotyczącymi osób pobierających świadczenia przedemerytalne, czy osób zgłoszonych do ubezpieczeń. Po trzecie wreszcie, jeżeli już zdecydował się na żądanie od wnioskodawcy stosownego oświadczenia to winno to nastąpić w ramach 30 dniowego terminu o którym mowa w art. 118 ust.1 ustawy. Zdaniem Sądu Apelacyjnego zasadny zatem częściowo jest zarzut obrazy tego przepisu, w zakresie dotyczącym okresu po upływie 30 dniowego terminu liczonego od dnia wpływu prawomocnego wyroku do organu rentowego w dniu 26 sierpnia 2013 r. - czyli za okres od dnia 26 września 2013 r. do dnia wydania decyzji wykonującej wyrok czyli do dnia 11 października 2013 r.

Z tych przyczyn Sąd Apelacyjny na zasadzie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok częściowo uwzględniając apelację, a w pozostałym zakresie na zasadzie art. 385 k.p.c. ją oddalił.

W związku z częściowym uwzględnieniem odwołania i apelacji o kosztach procesu orzeczono na zasadzie art. 100 k.p.c.